

Akademik Sosyal Arařtırmalar Dergisi
The Journal of Academic Social Science
Yıl: 1, Sayı: 1, Aralık 2013, s. 416-418

Gürdal ÇETİNKAYA¹

ÜÇÜNCÜ KILIÇ
İZMİR'İN KURTULUŞU VE YÜZBAŞI ŞERAFETTİN

Kemal Arı, Üçüncü Kılıç: İzmir'in Kurtuluşu ve Yüzbaşı Şerafettin,
Zeus Yayınları, İzmir, 2011, 6.Baskı

Kemal Arı kaleme almış olduğu bu eseriyle tarihin derinliklerinde kalmış ve oldukça önemli olan ayrıca tarihi bir olay olarak da pek fazla duyulmamış bir çalışmaya imza atmıştır. Eseri bir bütün olarak incelemek gerekirse dili oldukça akıcı, anlatımı sade ve okuyan kişiyi sıkmayacak bir üslupla tarihin derinliklerinde kalan bu konuyu gün yüzüne çıkarmıştır. Yazarımız bu çalışmasında Ulusal Kurtuluş savaşının belli bir bölümünü ele alarak toplumumuzun zayıf bir hafızaya sahip olduğunu ve gerçek kahramanların çok çabuk unutulduğunu gözler önüne sermiştir. Ayrıca Türk toplumunun kendi geçmişine sahip çıkmasının ne kadar gerekli olduğunu da vurgu yapılmıştır.

Öncelikle eserin kahramanı olan Yüzbaşı Şerafettin Bey'in kim olduğunu, böyle bir ismin üzerinde neden durulduğunu, Türk toplumunun bu ismi ne kadar tanıdığını, madem Yüzbaşı Şerafettin bu kadar büyük bir şahsiyetse Türk toplumu ona neden bu kadar yabancıdır ya da Türk toplumu bu ismi anmaya değer görmemiş midir ve buna benzer sorular hakkında yazarımızın düşüncesi eser içinde verilmektedir.

Yazarımız ise Yüzbaşı Şerafettin hakkında eserinde: “Tarihte çok önemli biri olmasına rağmen Türk toplumu onu sanki hafızasından silmiştir. Adeta Yüzbaşı Şerafettin hakkında Türk toplumunda ve İzmirlielerde de büyük bir boşluk bulunmaktadır.” diyerek bu sorular hakkındaki görüşünü dile getirmiştir.

¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Yüksek Lisans Öğrencisi, gurdal_45@hotmail.com

Bizler yazarımızın bu sözlerinden de anlayacağımız üzere Yüzbaşı Şerafettin'in tarihi açıdan çok önemli bir şahsiyet olduğunu görmekteyiz. Fakat İzmir'in Yüzbaşı Şerafettin ile nasıl bir ortak noktasının olabileceği ve İzmir kentinin Yüzbaşı Şerafettin Bey'i anımsamamasına nasıl özel bir vurgu yapıldığı kitabın ismini oluşturan Üçüncü Kılıç etrafında meydana gelen olaylarla ve Üçüncü Kılıcın akıbetini de ortaya çıkaran yanıtlarla birlikte eserde verilmektedir.

Üçüncü Kılıç etrafında meydana gelen olaylar Türk Devrimi olarak adlandırılan ve ezilmiş tüm mazlum milletlere örnek teşkil etmiş o mükemmel tarihsel sürecin son derece önemli bir bölümünü bizlere sunmaktadır. Çünkü o dönemde Mustafa Kemal öncülüğünde Türk toplumu büyük bir harekete geçerek emperyalizme karşı dünyada eşi görülmemiş bir mucizeyi en zor şartlar altında gerçekleştirmişlerdir.

I. Dünya Savaşı bitiminde Osmanlı İmparatorluğu imzalamış olduğu Mondros Ateşkes Antlaşmasıyla savaşa son verirken elimizde kalan son vatan toprağımızda emperyalist güçlerin işgalleri karşısında savunmasız hale gelmiştir. Bu süreç içerisinde işgallere karşı başlayan bölgesel direnişler Mustafa Kemal'in etrafında toplanarak topyekün bir mücadeleye dönüşmüş ve Türk Devrimi'nin eylem aşaması başlamıştır. Anadolu'nun birçok yerinde yapılan işgaller engellenmeye çalışılırken bu işgaller içerisinde en çok tepki göreni ise Yunanlılar'ın İzmir'e yapmış olduğu işgal olmuştur.

Yapılmış olan bu işgal Osmanlı'nın hâkimiyeti altında yüzyıllarca rahat bir şekilde yaşayan Rumlar tarafından yapılıncada Anadolu da yaşayan vatandaşlarımızın bu işgale tepkisi daha fazla olmuştur.

İşgal süresince geçen üç buçuk yıllık bir süre içerisinde İzmir'in kurtuluşu herkes için ortak bir hedef olmuştur. Ulusal Kurtuluş Mücadelesi en yoğun olarak Batı Cephesinde gerçekleştirilmiştir. 1921 yılının başından itibaren başlayan bu savaşların baş aktörleri ise Türk ve Yunan ordusu olmuştur.

Türk Ordusu elinde kalan son vatan toprağını savunurken Yunan Ordusu'da Türk milletinin yaşama hakkını ve topraklarını elinden almak için işgale gelmişlerdir. İzmir'le başlayan Yunan işgali Anadolu'nun iç kesimlerine doğru ilerlerken Türk Ordusu kahramanca bu işgal hareketlerini durdurmaya başarmış ancak zaman zaman da geri çekilmek zorunda kalmıştır. Çünkü o dönemde Türk Ordusu gelişimini yeni tamamlamaktadır. Bu geri çekiliş Yunan Ordusu'nun Sakarya Savaşı'nda yenilmesiyle birlikte son bulmuştur. Artık Türk Ordusu taaruzla geçerek Yunan Ordusunu Anadolu'dan atmaya kararlıdır.

Üçüncü Kılıç ve Yüzbaşı Şerafettin Bey'in ortaya çıkışları tam da Sakarya Zaferi'nden sonra olmaktadır. Ulu Önder Mustafa Kemal öncülüğünde kazanılan bu

zafer hem Türk toplumunda hem de Anadolu dışında yaşayan Türk ve Müslüman coğrafyalarda da büyük bir sevinçle karşılanıyor. Bu coğrafyalardan birisi de Buhara Cumhuriyetidir. Buhara Cumhuriyetinden Üçüncü Kılıçta'da bahsedilmiştir. Buhara Cumhuriyeti Sakarya Zaferine sevinmekle kalmamış aynı zamanda Anadolu'da meydana gelen yeni oluşumla da temasa geçmeye çalışmıştır. Buhara'dan hareket eden bir heyet beraberinde getirdiği hediyelerle birlikte Ankara'ya gelmişlerdir. Buhara Cumhuriyeti Anadolu'da kurulan bu yeni hükümete üç tane kılıç ve Kuran-ı Kerim göndermiştir.

Burada ilginç olan nokta ise Enver Paşa'nın gönderilen kılıçları bizzat Buhara Cumhuriyeti hazinesinden seçmiş oluşudur. Hediye edilen ilk kılıç Mustafa Kemal Paşa'ya ikincisi Garp Cephesi komutanı İsmet Paşa'ya verilmiştir. Buhara Hükümeti Üçüncü Kılıcın ise İzmir'e ilk giren kahramana verilmesini istemişti. Batı Cephesi Komutanlığı ise genelge yayınlayarak bu değerli kılıcın İzmir'e ilk girecek olan zabite verilmesini kararlaştırmıştır. Tabi ki o dönemde ordudaki tüm subay ve erlerin tek arzusu bu kılıca sahip olmaktı.

Üçüncü Kılıç İzmir'e ilk girmiş kişi olan Yüzbaşı Şerafettin Bey'e verilmiştir. O dönemde adı pek duyulmayan fakat basın tarafından adı sıkça anılan bu Türk Subayı o günlerde "İzmir Fatih" olarak adlandırılmıştır. Hatta Mustafa Kemal Paşa kendisine "İzmir" soyadını vererek Yüzbaşı Şerafettin Bey'i İzmir'le özdeşleştirmiştir.